proLékaře.cz | 6.11.2026

Peter Rohoň a kolektiv
Nové možnosti v léčbě vybraných hematologických onemocnění

Ve vydavatelství Mladá fronta právě vyšla v edici Postgraduální medicína publikace věnovaná novým možnostem v léčbě vybraných hematologických onemocnění. Jde o zdařilou monografii připravenou kolektivem předních hematologických odborníků vedených docentem Petrem Rohoněm z Olomouce. Pokud v poslední době registrujeme velký pokrok prakticky ve všech oborech medicíny, následovaný rozšířeným spektrem léčebných možností včetně cílené nebo biologické terapie s výraznými posuny v léčebných výsledcích, je nezbytné zdůraznit, že hematologie stála v počátcích těchto, bez nadsázky revolučních změn. Stačí vyjmenovat jen některé z běžně používaných léků, jakými jsou interferon, granulocytové kolonie stimulující faktor, erytropoetin, rituximab nebo imatinib. Zavedení všech těchto molekul do léčby, ať už v oblasti nespecifické imunoterapie, podpůrné péče nebo biologické a cílené léčby vycházelo z poznatků mechanismů imunity, regulace hemopoézy a patogeneze vybraných hematologických malignit. Vývoj celé třídy inhibitorů tyrozinové kinázy začal objevem chromozomu Philadelphia v roce 1960, pokračoval odhalením jeho vzniku následkem translokace t(9;22)(q34;q11), objevem fuzního genu BCR-ABL1 a vrcholil dalšími objevy potvrzujícími klíčovou roli tohoto leukemického genu při vzniku chronické myeloidní leukemie. Dalším logickým krokem bylo testování skupiny molekul tyrfostinů na jejich schopnost inhibovat aktivitu tyrozinové kinázy p210, produktu zmíněného genu BCR-ABL1. Jako vítěz z těchto experimentů vyšla molekula STI574, nyní známá jako imatinib, který bezprecedentním způsobem změnil prognózu nemocných s chronickou myeloidní leukemií tak, že po desetiletém sledování přežívá přes 80 % nemocných (při nepřímém srovnání s necelými 30 % léčených interferonem). V poslední době jsme svědky dramatických zlepšení také v léčbě chronické lymfatické leukemie po zavedení režimu FCR a výsledky se dále zlepšují nejen pomocí záchranných strategií inkorporujících inhibitory tyrozinových kináz ibrutinib a idealisib, ale i další molekuly, jakými jsou bendamustin nebo venetoclax. U nemocných s rezistentním Hodgkinovým lymfomem, kteří patří k nejhůře ovlivnitelným malignitám špatně reagujícím i na alogenní transplantaci krvetvorných buněk, výrazným způsobem ovlivnila prognózu monoklonální protilátka brenduximab vedotin a pokud je nemocný rezistentní i na tuto medikace, otevírá se mu možnost imunoterapie pomocí nivolumabu, který je v současnosti už dobře zaveden ve vybraných případech solidních malignit. Množství nových léčebných možností se nově otevírá pro nemocné s mnohočetným myelomem, kde se jako vysoce perspektivní po inhibitorech proteazomu a imunosupresivech, jakými jsou thalidomid nebo revlimid, ukazuje monoklonální protilátka daratumomab zacílená na antigen CD 38. Snad nejmenší pokrok lze sledovat prozatím u akutních myeloidních leukemií, nicméně i u nich je v současnosti testována řada přípravků a je otázkou času, kdy se podaří najít pro léčbu této skupiny malignit úspěšnou strategii. Všechny tyto nové léčebné možnosti shrnuje publikace přehledně a přístupnou formou, s vysvětlením všech základních principů současně zavedených léčebných postupů na úvod a s nastíněním experimentálně ověřovaných alternativ, ale také popisem zajímavých kazuistik v každé jednotlivé kapitole. Kniha končí samostatnou kapitolou věnovanou patogenezi a léčebným možnostem komplikací transplantací krvetvorných buněk. V centru pozornosti stojí především dvě jednotky – reakce štěpu vůči hostiteli a venookluzivní choroba. I když se jedná o poměrně specifickou problematiku, je určitě zajímavá z hlediska nových možností, které skýtají některé nové preparáty ale také selektivní buněčná terapie.

prof. MUDr. Edgar Faber, CSc.
Hemato-onkologická klinika FN a LF UP v Olomouci

Inzerce A171003466 ◀
Inzerce A171000937 ▼▼▼
Inzerce A171000960 ▼▼
Inzerce 171003468 ▼